

รายวิชาพื้นฐานศิลปะ

ศิลปะพื้นฐาน 3 ศ 32101

(สาระทัศนศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การใช้ทัศนธาตุสร้างงานทัศนศิลป์
ผลการเรียนรู้

1. วิเคราะห์การใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมายในรูปแบบต่างๆ
2. บรรยายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ โดยใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคการสร้างสรรค้งาน

ทัศนศิลป์ของศิลปิน

ผลการเรียนรู้ วิเคราะห์และอธิบายจุดมุ่งหมายของศิลปินในการ
เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ เทคนิค และเนื้อหาเพื่อสร้างสรรค้งาน
ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แรงบันดาลใจในการออกแบบงาน
ทัศนศิลป์

ผลการเรียนรู้

1. แรงบันดาลใจในการออกแบบงานทัศนศิลป์
2. การจัดกิจกรรมบูรณาการทางด้านทัศนศิลป์ใน โรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ศิลปะไทยสู่สากล

ผลการเรียนรู้ ความหมายของศิลปะไทยสู่สากล

เปรียบเทียบรูปแบบศิลปะตะวันตกกับรูปแบบศิลปะ

ตะวันตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การใช้ทัศนธาตุสร้างงานทัศนศิลป์

- สาระการเรียนรู้ 1. ทัศนศิลป์หมายถึงอะไร
2. ทัศนธาตุกับงานทัศนศิลป์

เป้าหมายการเรียนรู้ : ความงามของทัศนธาตุส่งผลให้เกิด
ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การใช้ทัศนธาตุ

หัวข้อหลัก

1. ทัศนศิลป์หมายถึงอะไร
2. จุดกับงานทัศนศิลป์
3. เส้นกับงานทัศนศิลป์
4. รูปร่างและรูปทรงกับงานทัศนศิลป์
5. ขนาดสัดส่วนกับงานทัศนศิลป์
6. แสงเงากับงานทัศนศิลป์
7. ठीกับงานทัศนศิลป์
8. บริเวณว่างกับงานทัศนศิลป์
9. พื้นผิวกับงานทัศนศิลป์

1. ทัศนศิลป์หมายถึง

อะไร

ทัศนศิลป์ (VISUAL ART) หมายถึง ศิลปะที่มองเห็น
ความงามได้จากรูปลักษณะ รับรู้ได้จากประสาทสัมผัสทางตา สัมผัส
จับต้องได้หรือกินระวางพื้นที่ในอากาศ เช่น การวาดเส้น
(DRAWING) จิตรกรรม (PAINTING) ประติมากรรม
(SCULPTURE) สถาปัตยกรรม (ARCHITECTURE) ศิลปะภาพพิมพ์
(GRAPHIC ART) ศิลปะสื่อผสม (MIXED MEDIA) เป็นต้น

ทิวทัศน์บกอัดเมืองอาร์เลต์

ผลงานของ วินเซนต์ แวน โกะ เทคนิคสีน้ำมัน

ภาพผลงานทัศนศิลป์ด้านจิตรกรรม เขียนที่ชนบทเล็กๆ ทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส

2. จุดกับงานทัศนศิลป์

จุด (DOT) หมายถึง รอยหรือแต้มที่มีลักษณะกลมๆ ปรากฏที่ผิวพื้น ซึ่งเกิดจากการจิ้ม กด กระทบ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ดินสอ ปากกา พู่กัน และวัสดุละลายเหลวทุกชนิด

จุดเป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ เช่น การนำจุดมาวางเรียงต่อกันจะเกิดเป็นเส้น และการนำจุดมาวางให้เหมาะสมก็จะเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรง และลักษณะผิวได้

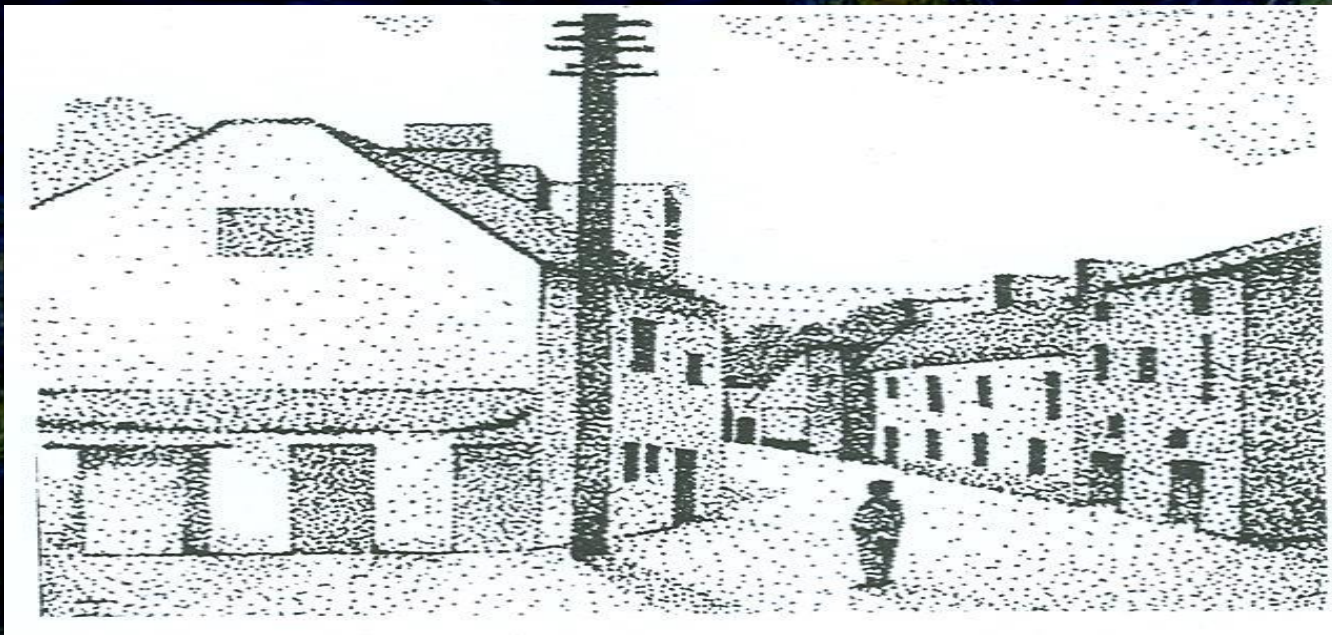
จุดกับการนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์

การนำจุดมาใช้สร้างสรรค์ในงานทัศนศิลป์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่

1. การใช้จุดเพื่อแสดงความงามของรูปและมิติ
2. การใช้จุดเพื่อแสดงตำแหน่งรวมสายตาของภาพ

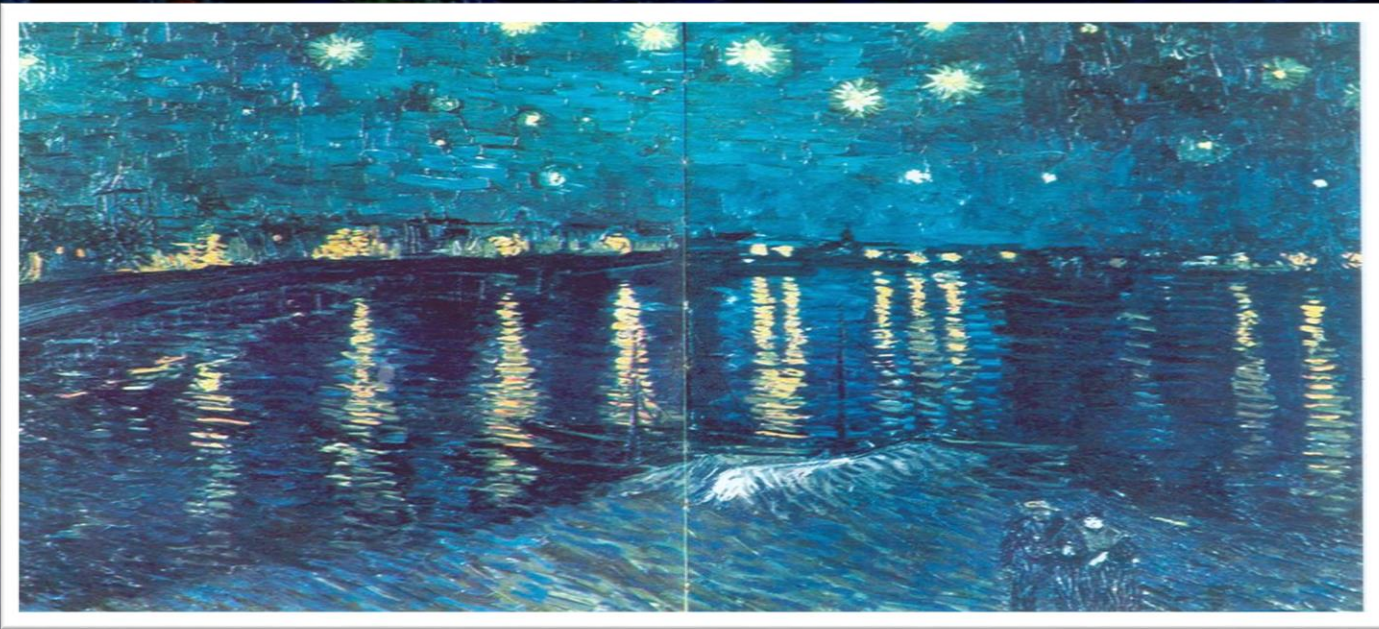
1. การใช้จุดเพื่อแสดงความงามของรูปและมิติ

เป็นการนำจุดมาใช้แสดงความงามของรูปด้วยการจัดรวมกลุ่มกันให้มีค่าน้ำหนักอ่อนแก่ มองเห็นลักษณะของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ ที่หลอมรวมกันเป็นองค์ประกอบของภาพในงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์โดยใช้วิธีการจุดด้วยปากกาหมึกดำ หรือหมึกสี และการจุดสีจากปลายพู่กัน จะแสดงค่าความอ่อนแก่ของสีที่แตกต่างกัน บริเวณน้ำหนักอ่อนจะใช้จุดเล็กและห่าง ส่วนบริเวณน้ำหนักเข้มใช้จุดหนาแน่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกทางมิติ ตื้นลึก ใกล้ไกลของภาพ

ทิวทัศน์สิ่งก่อสร้าง

ใช้วิธีเน้นค่าน้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงาด้วยจุดที่หนาแน่น

ราตรีประดับดาวเหนือแม่น้ำโรน

ผลงานของวินเซนต์ แวน โกะ เทคนิคสีน้ำมัน

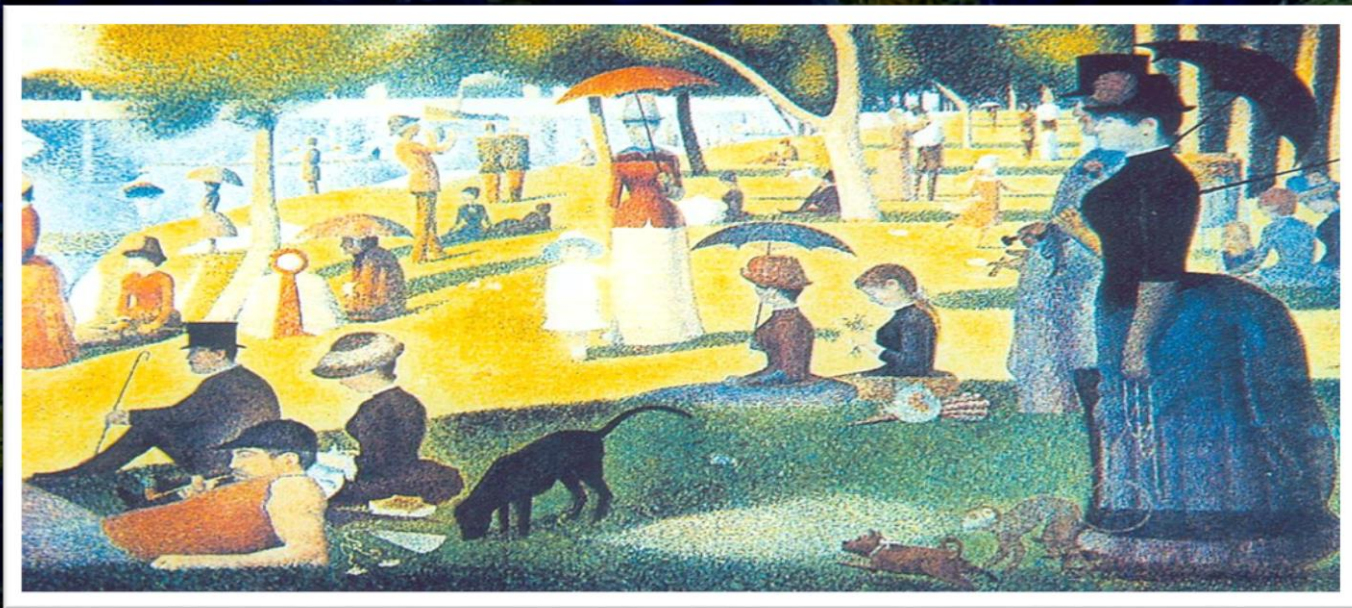
ใช้วิธีการแต้มสีดวงดาวพราวแสงเป็นจุดบนท้องฟ้า ด้วยน้ำหนักร่อน
ตัดกับน้ำหนักรวดงามตา

เสือชีตาห์ ล่าเหยื่อ

ผลงานของ วอลท์ เจ วิลเวอร์ดิง (WALTER J. WILWERDING)

ใช้วิธีแต้มสีเป็นจุดเพื่อแสดงความงามของรูปลวดลายพิวงามตามธรรมชาติ

การพักผ่อนเวลาบ่ายบนเกาะ

ผลงานของ ชอร์ซ เซอราท์

แสดงความงามของภาพผู้คนและสัตว์เลี้ยงที่มาพักผ่อนธรรมชาติด้วยวิธีการแต้มสีเป็นจุด

อาบน้ำที่เอสเนียส์

ผลงานของ ชอร์ช เซอราท์

ใช้วิธีการแต้มสีเป็นจุดเล็กๆ แสดงความงามของรูปคนและทิวทัศน์ ด้วยการเน้นน้ำหนัก
อ่อนและเข้มทำให้ภาพมีมิติงดงาม

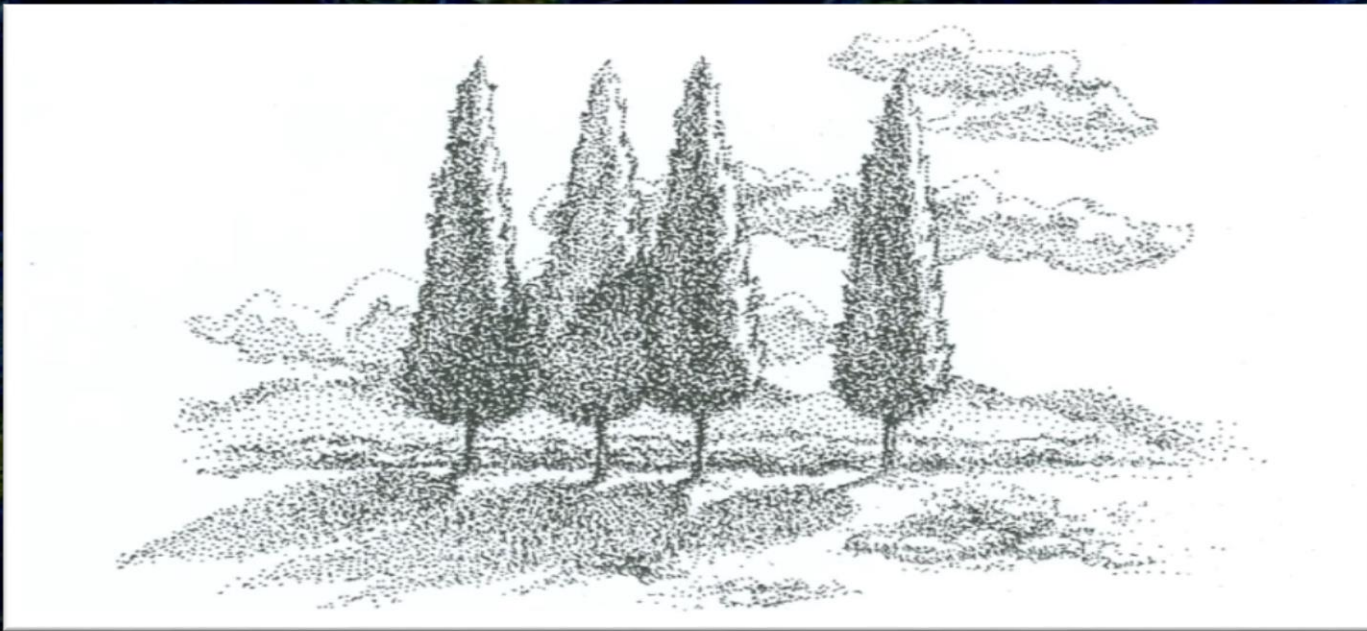
2. การใช้จุดเพื่อแสดงตำแหน่งรวมสายตาของภาพ

เป็นการนำจุดมาใช้กำหนดตำแหน่งรวมสายตาของ
ภาพโครงสร้างเหมือนจริงต่างๆ เพื่อช่วยในการร่างภาพด้วยเส้นทัศนียภาพที่ต้องใช้
หลักทัศนียวิทยาของการมองเห็นตามสภาพจริง เพราะเส้นจากโครงสร้างวัตถุในภาพ
นั้นๆ จะไปรวมกันที่จุดรวมสายตา (VANISHING POINT) ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นระดับตา
หรือเส้นขอบฟ้า และในงานจิตรกรรม วาดเส้น ภาพพิมพ์ลักษณะรูปแบบเหมือนจริง
จุดรวมสายตานี้จะช่วยสร้างภาพวัตถุที่เขียนให้มีความแตกต่างกันทางด้านขนาดและ
ระยะ ซึ่งวัตถุที่อยู่ใกล้สายตาผู้มองจะมีขนาดใหญ่ ถ้าอยู่ใกล้จุดรวมสายตาจะมี
ขนาดเล็กลง

รางรถไฟ

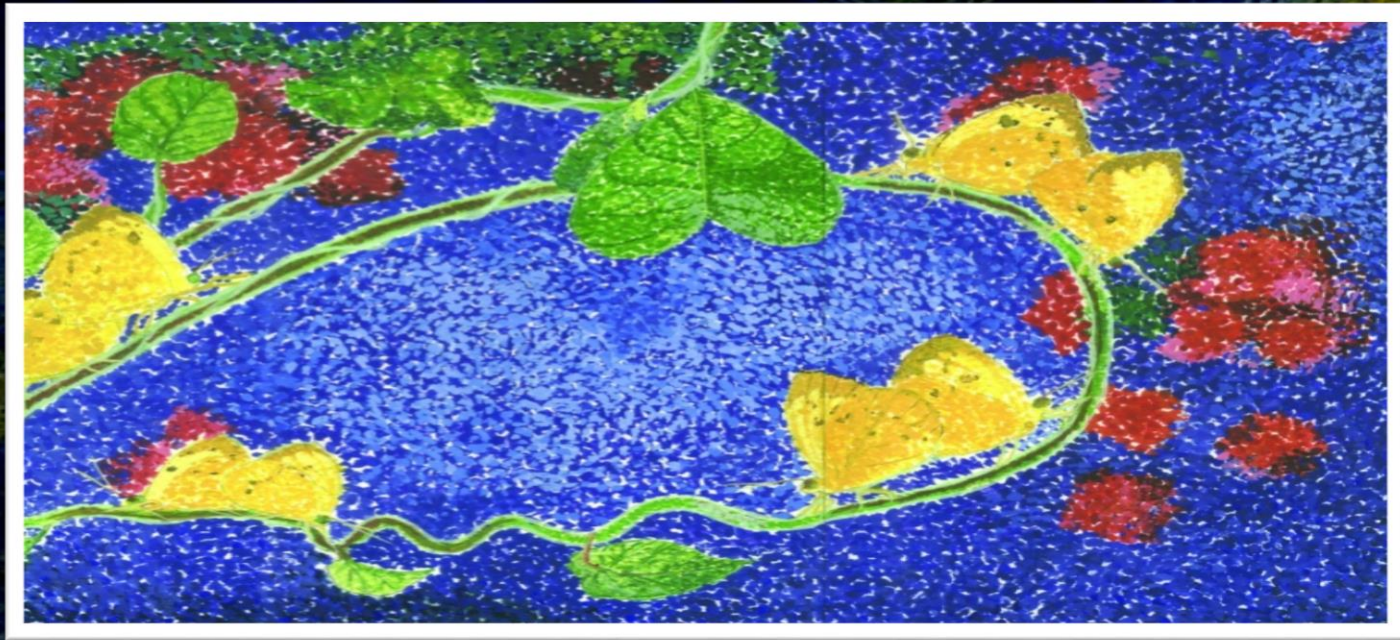
ภาพวาดเส้นทิวทัศน์ ที่นำจุดมาใช้กำหนดตำแหน่งรวมสายตาของเส้นทัศนียภาพ
บนเส้นขอบฟ้า

ทิวทัศน์ต้นสน

ผลงานของ ปัญญา ทรงเสรีย์

ใช้วิธีจุดน้อยบริเวณส่วนสว่างและรับแสง บริเวณส่วนมืดและเงาเข้มจะใช้จุดมากและหนาแน่น

ผีเสื้อสีเหลืองกับไม้เลื้อย

ผลงานของ กมลทิพย์ (นักเรียนโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์)
เทคนิคสีโปสเตอร์ ใช้วิธีถ่ายทอดความงามในธรรมชาติด้วยวิธีแต้มจุดสี